

POHJOIS-POHJANMAAN SUHDANNETIEDOT

Uusimmat tiedot toukokuulle 2017 saakka
- esittelyssä hyvinvointiklusteri

Taitto: AN
Etukannen kuva: Seurattavat klusterit vuoden 2015 henkilöstömäärien suhteen

Klusterit ennätysvauhdissa Pohjois-Pohjanmaalla

Pohjois-Pohjanmaan talouden elpyminen on kestänyt kauan ja aikaisemmin lievän kasvun jälkeen on taas tultu lähes saman verran alaspäin. Nyt tilanne on toisin. Kaikki klusterit kasvavat voimakkaasti, osa ennätyskellisesti. Luovan talouden klusterin liikevaihdon kasvu on ollut vuoden 2017 ensimmäiselle neljänneksellä lähes 25 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Myös metallin ja rakentamisen liikevaihdot ovat selvästi edellisen vuoden vastaavaa aikaa suuremmat.

Klustereiden henkilöstömäärät ovat kasvaneet voimakkaimmin metalli-, puu- ja luovan talouden klustereissa. Hitainta kasvu on ollut matkailussa ja ICT- klusterissa. Vuoden 2017 alkupuoliskolla pitkään alamaissa ollut vientikin on lähtenyt reiluun kasvuun. Vuosien 2007- 2008 huippulukemista ollaan kuitenkin vielä kaukana.

Suhdanneraportin tarkemmassa esittelyssä on hyvinvointiklusteri, jonka on ollut voimakkaassa kasvussa koko klusteriseurannan ajan.

Mikko Väisänen
Tutkimus- ja kehittämisspäällikkö
Pohjois-Pohjanmaan liitto

Metalliklusteri (sisältää SSABn)

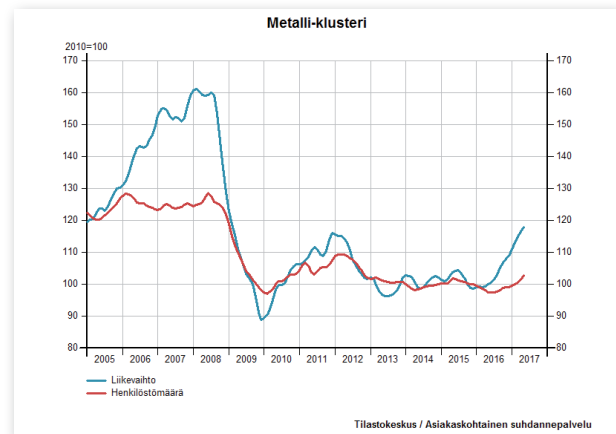
Metalliklusterin **liikevaihto** pysyi vuonna 2015 liki edellisen vuoden tasolla (+0,4 %). Vuoden ensimmäisellä puoliskolla liikevaihto kohosi 1,4 prosenttia mutta laski jälkimmäisellä 0,6 prosenttia. Vuonna 2016 liikevaihdon kehitys oli puolivuositasolla päinvastainen. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla liikevaihto laski (+1,9 %), kun taas toisella se kasvoi (+4,4 %). Koko vuonna metalliklusterin liikevaihto lisääntyi 1,2 prosenttia. Vuoden 2017 tammi-maaliskuussa liikevaihto jatkoi kasvuaan voimakkaasti (+19,3 %). Toukokuussa kasvuvauhti kiihtyi 19,5 prosenttiin.

Metalliklusterin **henkilöstömäärä** kasvoi vuonna 2015 yhteensä 1,8 prosenttia. Kasvu ajoittui etenkin toiselle vuosineljännekselle, jolloin henkilöstömäärä kohosi 4,5 prosenttia. Muilla vuosineljänneksillä henkilöstömäärän kasvu jäi 0-2 prosenttiyksikön väliin. Vuonna 2016 klusterin henkilöstömäärä kääntyi laskuun. Henkilöstömäärä pieneni kaikilla vuosineljänneksillä, nopeimmin toisella vuosineljänneksellä (-4,1 %). Koko vuonna henkilöstömäärän vähennys oli 2,4 prosenttia. Vuoden 2017 alussa kasvu kääntyi pieneen nousuun (+0,6 %). Toukokuussa kasvu oli voimakasta 9,7 prosenttia aiemman vuoden vastaaviin tietoihin verrattuna.

Puuklusteri

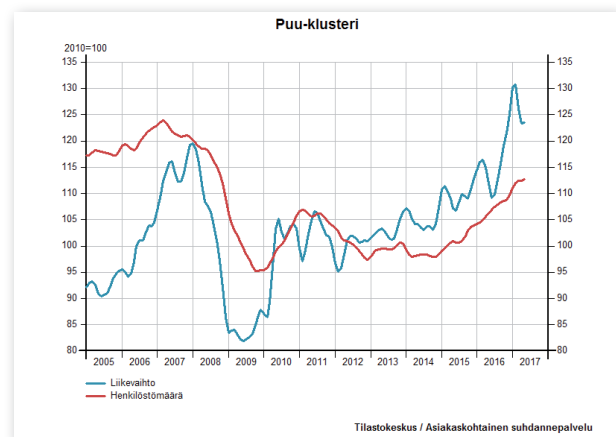
Puuklusterin toimialojen **liikevaihto** pysyi vuonna 2015 lähes edellisen vuoden tasolla. Liikevaihto laski vain 0,1 prosenttia vuoden takaisesta. Alkuvuodesta liikevaihto oli selvässä laskussa, supistuen kuuden ensimmäisen kuukauden aikana 4,7 prosenttia. Vuoden jälkipuoliskolla liikevaihto puolestaan kasvoi, ollen 4,9 prosenttia vuoden takaista vertailuajankohtaansa suurempi. Vuonna 2016 puuklusterin liikevaihto kehittyi selvästi myönteisemmin. Vuoden alkupuoliskolla klusterin liikevaihto lisääntyi 5,5 prosenttia ja loppupuoliskolla 5,7 prosenttia. Kasvu jatkui voimakkaasti vuoden 2017 ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja se oli 15,8 prosenttia korkeampi kun vuoden 2016 tammi-maaliskuussa. Huhtikuussa liikevaihto kääntyi laskuun 6,6 prosenttiyksikön verran, kunnes se toukokuussa jälleen kasvoi 10,8 prosenttia.

Puuklusterin **henkilöstömäärä** kasvoi vuoden 2015 aikana 3,1 prosenttia. Kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana klusterin henkilöstömäärä nousi 1-3 prosentin vuosivauhtia. Vuoden viimeisellä neljänneksellä kasvu kiihtyi 6,5 prosenttiin. Vuoden 2016 aikana kasvu jatkui vastaavan suuruisena. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla henkilöstömäärä kohosi 5,6 prosenttia ja toisella 6,1 prosenttia. Koko vuonna puuklusterin henkilöstömäärän kasvu ylsi 5,9 prosentin lu-

Signaali: How Just 14 People Make 500,000 Tons of Steel a Year in Austria

Signaali: Masuunikuonasta muovataan Oulaisissa savupiippuja

Signaali: Pohjois-Suomessa metsät järeytyvät

kemaan. Vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä kasvu jatkui edelleen ja se oli 9,1 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2016 vastaavana ajankohtana. Kasvua kertyi huhtikuussa maltillisesti 2,6 prosenttia ja toukokuussa jopa 8,0 prosenttia.

ICT-klusteri

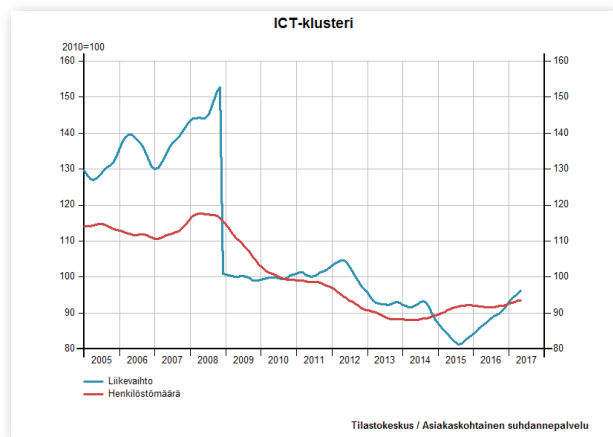
ICT-klusterin *liikevaihto* supistui vuonna 2015 yhteensä 8,9 prosenttia vuoteen 2014 verrattuna. Eniten liikevaihto laski kolmannella vuosineljänneksellä, peräti 20,5 prosenttia. Muilla vuosineljänneksillä lasku oli 4-5 prosentin tuntumassa. Vuonna 2016 ICT-klusterin liikevaihto kääntyi kasvuun. Ensimmäisen vuosipuoliskon kasvu jäi 1,5 prosenttiin mutta toisella vuosipuoliskolla yllettiin jo 5,6 prosentin kasvuvauhtiin. Koko vuonna liikevaihto kohosi 3,6 prosenttia. Kasvu voimistui (+14,9 %) vuoden 2017 tammi-maaliskuussa. Liikevaihdon kasvu jatkui voimakkaasti sekä huhtikuussa (+14,3 %) että toukokuussa (+13,3 %).

ICT-klusterin *henkilöstömäärä* kääntyi vuonna 2015 pitkältä aikaa kasvuun. Vuonna 2015 ICT-klusterin henkilöstömäärä kohosi 3,5 prosenttia edellisvuotta suuremmaksi. Kasvu jakautui melko tasaisesti kaikille vuosineljänneksille. Nopeinta kasvu oli kuitenkin toisella vuosineljänneksellä (+4,7 %). Vuonna 2016 klusterin henkilöstömäärä kasvoi maltillisesti (+0,2 %). Vuoden alkupuoliskolla henkilöstömäärä nousi 1,6 prosenttia mutta supistui toisella vuosipuoliskolla hieman (-1,2 %). Vuoden 2017 tammi-maaliskuussa kasvu jatkui maltillisena (+1,7 %). Kasvu jatkui tasaista tahtia huhtikuussa (+3,6 %) ja toukokuussa (+2,3 %).

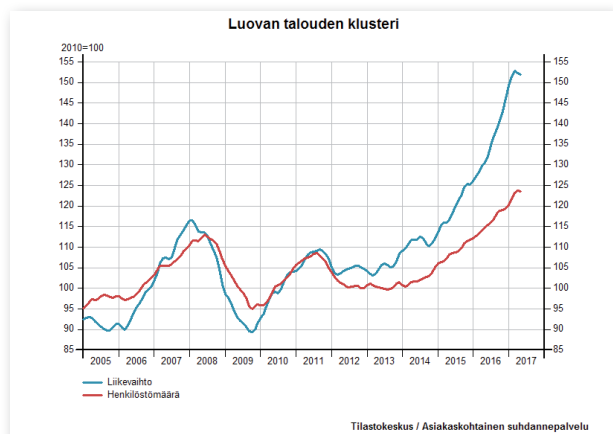
Luovan talouden klusteri

Luovan talouden klusterin *liikevaihto* kasvoi vuonna 2015 yhteensä 8,0 prosenttia Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa. Liikevaihdon kasvu voimistui loppuvuotta kohden. Vuoden alkupuoliskolla klusterin liikevaihto kasvoi 4,9 prosenttia, kun vuoden jälkimmäisellä puoliskolla kasvuvauhti kiihtyi 10,9 prosenttiin. Vahva kasvu jatkui myös vuoden 2016 puolella. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kohosi 10,3 prosenttia. Muilla vuosineljänneksillä yllettiin 13-14 prosentin kasvuvauhtiin. Koko vuoden 2016 aikana luovan klusterin liikevaihto kohosi 13,1 prosenttia. Vuoden 2017 ensimmäisen neljänneksen aikana liikevaihdon kasvu jatkui rivakasti, sen ollessa 24,8 prosenttia vuoden aiempaan vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Toukokuussa kasvu oli jopa 16,1 prosenttia verrattuna vuoteen 2016.

Luovan talouden klusterin *henkilöstömäärä* nousi yh-

Signaali: Amerikkalainen terveydenhuollon ohjelmistoyritys Novasano perusti toimistot Ouluun ja Tampereelle
Signaali: Amerikkalainen telekommunikaatioyhtiö CommScope tulee Ouluun

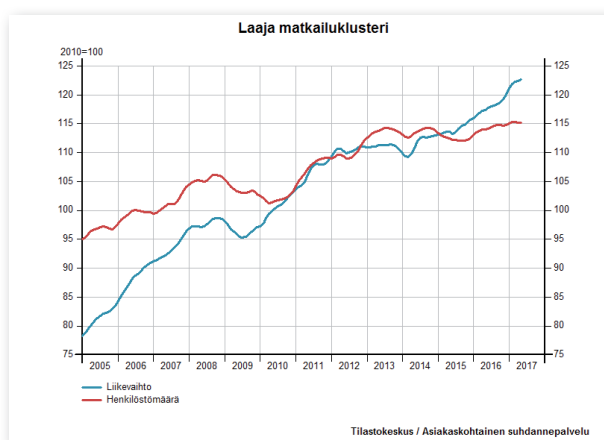
teensä 6,5 prosenttia vuonna 2015. Kasvu oli tasaista läpi vuoden. Ensimmäisellä vuosipuolikkaalla klusterin henkilöstömäärä kohosi 6,1 prosenttia ja toisella 6,8 prosenttia. Kasvu jatkui samansuuruisena myös vuonna 2016. Tammi-kesäkuun välisenä aikana klusterin henkilöstömäärä nousi 6,1 prosenttia ja heinä-joulukuun välisenä aikana 7,3 prosenttia. Koko vuonna 2016 henkilöstömäärä kasvoi 6,7 prosenttia. Vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä jatkoi kasvuaan ja se oli 9,1 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2016 samana ajankohtana. Kasvu jatkui tasaisesti kuluvan vuoden sekä huhtikuussa (+7,8 %) että toukokuussa (+6,3 %).

Matkailuklusteri (laaja)

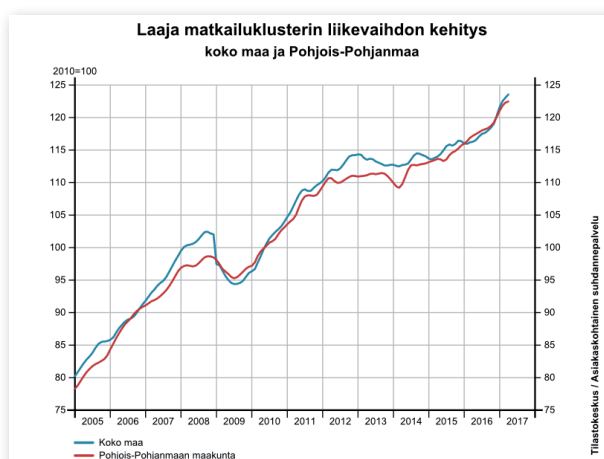
Laajan matkailuklusterin *liikevaihto* kasvoi 2,4 prosenttia vuonna 2015 edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden alkupuoliskolla klusterin liikevaihto kasvoi 3,4 prosenttia, jälkimmäisen vuosipuoliskon kasvun jäädessä 1,4 prosenttiin. Vuonna 2016 matkailuklusterin liikevaihdon kasvu nopeutui 3,8 prosenttiin. Ensimmäisen puolen vuoden aikana liikevaihto kohosi 4,2 prosenttia, kun taas loppuvuoden kasvu ylsi 3,4 prosenttiin. Vuoden 2017 ensimmäisellä vuosineljänneksellä liikevaihdon kasvu oli 4,4 prosenttia suurempi kuin vuoden 2016 vastaavana ajankohtana. Kasvu jatkui samassa tahdissa, sen ollessa toukokuussa 4,9 prosenttia.

Laajan matkailuklusterin *henkilöstömäärä* supistui vuonna 2015 yhteensä 1,1 prosenttia. Vielä vuoden ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä kasvoi 0,5 mutta kääntyi tämän jälkeen laskuun. Toisella vuosineljänneksellä henkilöstömäärä laski prosentin, kolmannella neljänneksellä 1,7 prosenttia ja neljännellä neljänneksellä 2,3 prosenttia. Vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä laajan matkailuklusterin henkilöstömäärä oli vielä hienoisessa nousussa (+0,6 %). Toisella vuosineljänneksellä henkilöstömäärä kohosi 1,6 prosenttia, kolmannella 2,4 prosenttia. Vuoden viimeisellä neljänneksellä kasvu nopeutui 2,2 prosenttia, koko vuoden henkilöstömäärän kasvun yltäessä 1,7 prosenttiin. Kasvu jatkui vuoden 2017 tammi-maaliskuussa samassa tahdissa loppuvuoden 2016 kanssa sen ollessa 2,3 prosenttia. Huhtikuussa henkilöstömäärä supistui 1,5 prosenttia, mutta kasvu jatkui toukokuussa ja se oli silloin 1,8 prosenttia.

Koko maan tasolla tarkasteltuna laajan matkailuklusterin liikevaihto kasvoi vuonna 2015 kokonaisuudessaan 1,2 prosenttia vuodesta 2014. Liikevaihto kasvoi vuoden kaikilla neljänneksillä: tammi-maaliskuussa 0,8 prosenttia, huhti-kesäkuussa 1,0 prosenttia, heinä-syyskuussa 1,5 prosenttia ja loka-joulukuussa 1,7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2016 koko maan laajan matkailuklus-

Signaali: Lufthansa aloittaa suorat reittilennot Frankfurtista Kuusamoon

terin liikevaihto kasvoi 2,4 prosenttia. Vuoden alkupuoliskolla kasvu ylsi 2,9 prosenttiin, kun taas jälkimmäisellä vuosipuoliskolla kasvu oli 2 prosenttia. Vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä kasvu kiihtyi 5,7 prosenttiin vuoden takaiseen vastineajankohtaan verrattuna. Huhtikuussa kasvu jatkui 3,5 prosenttia.

Hyvinvointiklusteri (yksityinen)

Hyvinvointiklusterin **henkilöstömäärä** kasvoi vuonna 2015 yhteensä 0,7 prosenttia. Kasvu tuli yksinomaan vuoden alkupuoliskolta, jolloin klusterin henkilöstömäärä kohosi 2,2 prosenttia. Loppuvuodesta klusterin henkilöstömäärä laski, supistuen kolmannella vuosineljänneksellä 0,4 prosenttia ja neljännellä 1,3 prosenttia. Vuonna 2016 hyvinvointiklusterin henkilöstömäärän kasvu voimistui selvästi. Ensimmäisen puolen vuoden aikana henkilöstömäärä kasvoi 6,7 prosenttia, kasvun voimistuessa 7,8 prosenttiin loppuvuodesta. Kasvu jatkui vuoden 2017 tammi-maaliskuussa (+2,5 %) maltillisena. Huhtikuussa kasvu jatkui alkuvuoden tahtiin (+1,7 %) ja toukokuussa hieman rivakammin (+4,4 %).

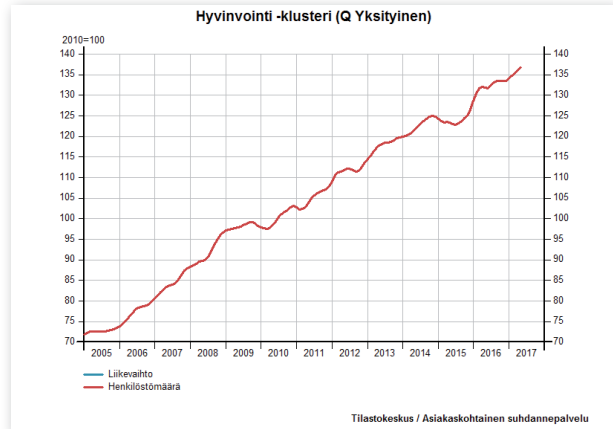
Rakentaminen

Rakentamisen **liikevaihto** kasvoi vuonna 2015 yhteensä 7,7 prosenttia vuoteen 2014 verrattuna. Liikevaihto kasvoi kaikilla vuosineljänneksillä, voimakkaimmin (+9,3 %) vuoden viimeiselle. Vuonna 2016 liikevaihdon kasvu kiihtyi 13,3 prosenttiin. Voimakkaimmillaan liikevaihto ylsi 14,7 prosentin kasvuun vuoden 2016 toisella neljänneksellä. Kasvu jatkui voimakkaasti (+20,4 %) vuoden 2017 ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Liikevaihdon kasvu jatkui toukokuulle sen ollessa silloin 11,5 prosenttia.

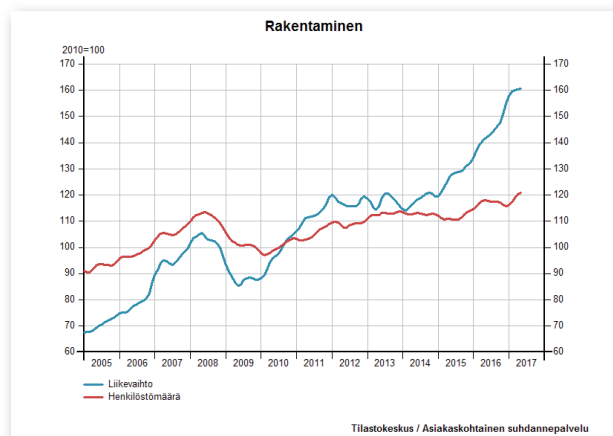
Rakentamisen **henkilöstömäärä** laski vuonna 2015 yhteensä 1,2 prosenttia. Lasku syntyi vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana. Vuoden viimeisellä neljänneksellä toimialan henkilöstömäärä sitä vastoin oli jo 0,9 prosentin kasvussa. Kasvu voimistui vuoden 2016 aikana 5,3 prosenttiin. Etenkin toisella ja kolmannella vuosineljänneksellä alan henkilöstömäärä oli selvässä kasvussa. Kasvu jatkui voimakkaana vuoden 2017 tammi-maaliskuussa, se oli 13,2 prosenttia korkeampi kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2016. Toukokuussa kasvua kertyi yhteensä 6,2 prosenttia.

Vienti (A-X)

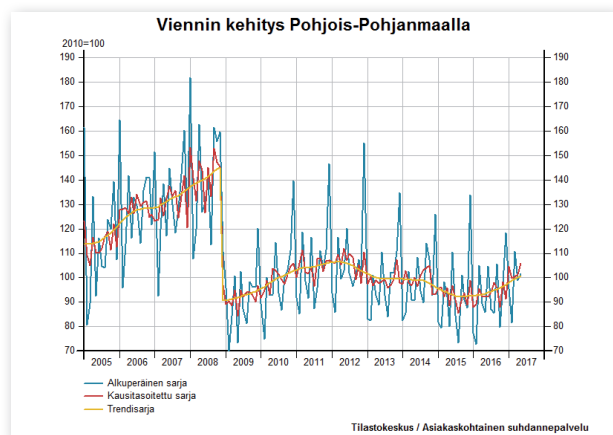
Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kaikkien toimialojen **vientiliikevaihto** supistui vuonna 2015 yhteensä 6,0 prosenttia vuotta aiemmasta. Laskua oli vuoden kaikilla neljänneksillä. Vientiliikevaihto väheni ensimmäisellä neljän-

Signaali: Sairaanhoidopiirit ovat alkaneet rajoittaa henkilökunnan työskentelyä yksityiselle puolelle

Signaali: Kerrostaloille myönnettiin ennätysmäärä rakennuslupia

neksellä 4,1 prosenttia, toisella neljänneksellä 2,5 prosenttia, kolmannella jopa 13,3 prosenttia ja viimeisellä 4,1 prosenttia edellisen vuoden vastaaviin ajanjaksoihin verrattuna. Vuoden 2016 aikana maakunnan vientiliikevaihto jatkoi laskuaan (-0,4 %). Neljännesvuosikehitystä tarkasteltaessa, kasvua ajoittui vuoden kolmannelle (+7,4 %) neljännekselle. Sen sijaan kasvu voimistui (+12,9 %) vuoden 2017 ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Vientiliikevaihdon kasvu jatkui reippaana myös huhtikuussa (+10,4 %) ja toukokuussa (+18,4 %).

Signaali: Kempeleläinen Lehto Group laajentaa Ruotsiin

Klustereiden rakennetiedot

	Henkilöstömäärä (2015)		Liikevaihto (2015)	
	Kokopäivä- työllisten määrä	Osuus koko maaasta, %	Miljoonaa euroa	Osuus koko maaasta, %
Metalliklusteri (sisältää SSABn)	6 487	6,2	1 348	3,7
Puuklusteri	3 070	12,5	773	11,9
ICT-klusteri	9 703	7,5	3 007	7,2
Luovan talouden klusteri	6 263	6,0	884	4,6
Matkailuklusteri (laaja)	7 192	5,6	616	3,7
Hyvinvointi -klusteri (yksityinen sektori)	5 791	8,6		
Rakentaminen	11 472	7,3	2 297	7,6
Vienti (kaikki toimialat)			4 647	

Esittelyssä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiklusteri

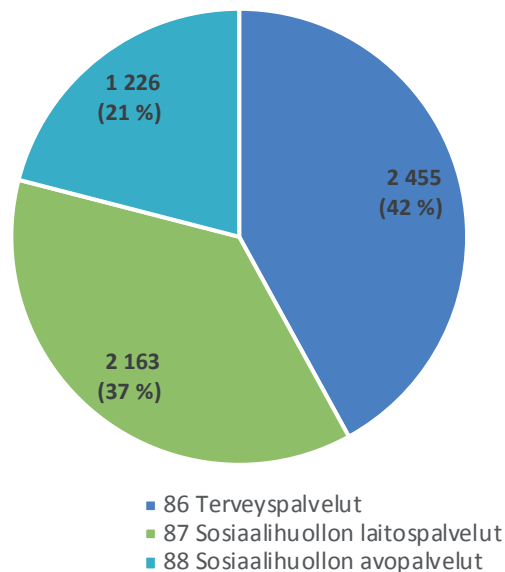
Maakunnan hyvinvointiklusteri rakentuu (Q) terveys - ja sosiaalipalveluiden toimialoista (yksityinen sektori). Terveys - ja sosiaalipalveluiden pääluokka jakaantuu terveyspalveluihin (86), sosiaalihuollon laitospalveluihin (87) ja sosiaalihuollon avopalveluihin (88). Toimialan suurimpia yrityksiä Pohjois-Pohjanmaalla ovat Touhula Varhaiskasvatus Oy (TOL 88911), Coronaria Hoitoketju Oy (TOL 86220), Nuorten Ystävät -palvelut Oy (TOL 87901), Caritas Palvelut Oy (TOL 87101), Oulun Diakonissalaitoksen Säätiö sr (TOL 86101), KK-Verve Oy (TOL 86102), Oulun Palvelusäätiö sr (TOL 87301), ODL Hoivapalvelut Oy (TOL 87301) ja Taukokangas Oy (TOL 86102).

Terveys - ja sosiaalipalveluiden yksityisen sektorin toimiala työllisti noin 5 850 henkilötyövuoden verran Pohjois-Pohjanmaalla vuonna 2015. Liikevaihtoa kertyi noin 460 miljoonaa euroa. Terveys - ja sosiaalipalveluiden työpaikoista 42 prosenttia ja liikevaihdosta yli puolet (53 %) tuli **terveyspalveluiden toimialaryhmästä** vuonna 2015. Tämän toimialaryhmän henkilöstömäärältään ja liikevaihdoltaan suurimmat alatoimialat olivat *lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vastaavat erikoislääkäripalvelut* (muodostaa 10 % henkilöstöstä ja 21 % liikevaihdosta maakunnan terveys - ja sosiaalipalveluissa) ja *muut terveyspalvelut* (muodostaa 9 % henkilöstöstä ja 10 % liikevaihdosta maakunnan terveys - ja sosiaalipalveluissa). Terveyspalveluiden toimialaryhmä sisältää myös useita muita pienempiä alatoimialoja, joiden osuus koko maakunnan rakentamisen toimialan henkilöstömäärästä ja liikevaihdosta on viidestä yhdeksään prosenttiin (mm. hammaslääkäripalvelut).

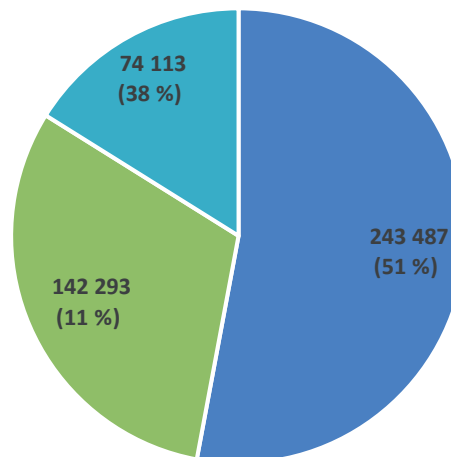
Sosiaalihuollon laitospalvelut muodosti Pohjois-Pohjanmaan terveys - ja sosiaalipalveluiden päätoimialan henkilöstöstä 37 prosenttia ja liikevaihdosta 31 prosenttia vuonna 2015. Sosiaalihuollon laitospalveluiden toimialaryhmän henkilöstö ja liikevaihto jakaantui melko tasaisesti *lasten ja nuorten laitoksien ja ammatillinen perhehoidon, ikäänntyneiden palveluasumisen, vammaisten palveluasumisen, mielenterveysongelmaisten asumispalveluiden sekä kehitysvammaisten laitoksien ja asumispalveluiden* -alatoimialojen kesken.

Sosiaalihuollon avopalvelut toimialaryhmä on Pohjois-Pohjanmaan terveys - ja sosiaalipalveluiden yksityisen sektorin toimialaryhmistä henkilöstömäärältään ja liikevaihdoltaan pienin (21 % henkilöstöstä ja 16 % liikevaihdosta). Toimialaryhmän merkittävin alatoimiala oli *lasten päiväkodit*. Myös *kotipalvelut ikäänntyneille ja vammaisille* alatoimiala työllisti vuonna 2015 usean sadan henkilötyövuoden verran.

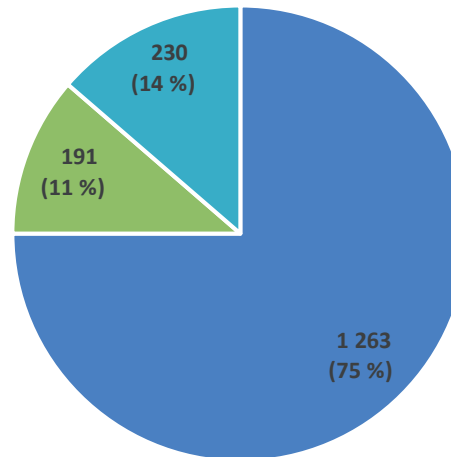
Henkilöstö Pohjois-Pohjanmaalla

Liikevaihto (milj. eur) Pohjois-Pohjanmaalla

Toimipaikat Pohjois-Pohjanmaalla

Pohjois-Pohjanmaan terveys - ja sosiaalipalveluiden yksityisen sektorin toiminta on keskittynyt Oulun seudulle. Toimialan henkilöstöstä 70 prosenttia, liikevaihdosta 74 prosenttia ja toimipaikoista 73 prosenttia tuli Oulun seudulta vuonna 2015.

Terveys- ja sosiaalipalveluiden toimialaryhmät

TERVEYSPALVELUT

86101 Varsinaiset sairaalapalvelut
 86102 Kuntoutuslaitokset ja sairaskodit
 86210 Terveyskeskus- ja vastaavat yleislääkäripalvelut
 86220 Lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vastaavat erikoislääkäripalvelut
 86230 Hammaslääkäripalvelut
 86901 Fysioterapia
 86902 Laboratoriotutkimukset
 86903 Kuvantamistutkimukset
 86904 Sairaankuljetuspalvelut
 86909 Muu terveyspalvelu

SOSIAALIHUOLLON LAITOSPALVELUT

87101 Ikääntyneiden hoitolaitokset
 87102 Vammaisten hoitolaitokset (pl. kehitysvammaisten laitospalvelut)
 87201 Kehitysvammaisten laitokset ja asumispalvelut
 87202 Mielenterveysongelmaisten asumispalvelut
 87203 Päihdeongelmaisten laitokset
 87204 Päihdeongelmaisten asumispalvelut
 87301 Ikääntyneiden palveluasuminen
 87302 Vammaisten palveluasuminen (pl. kehitysvammaisten palveluasuminen)
 87901 Lasten ja nuorten laitokset ja ammatillinen perhehoito
 87902 Ensi- ja turvakodit
 87909 Muut laitokset ja asumispalvelut

SOSIAALIHUOLLON AVOPALVELUT

88101 Kotipalvelut ikääntyneille ja vammaisille
 88102 Ikääntyneiden päivätoiminta
 88103 Vammaisten päivä- ja työtoiminta
 88109 Muut vanhusten ja vammaisten avopalvelut
 88911 Lasten päiväkodit
 88919 Muu lasten päivähoito
 88991 Kotipalvelut muille kuin ikääntyneille ja vammaisille
 88992 Päivä- ja työtoiminta muille kuin ikääntyneille ja vammaisille
 88993 Avomuotoinen päihdekuntoutus
 88999 Muut muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut

Pohjois-Pohjanmaan terveys - ja sosiaalipalveluiden yksityisen sektorin (Q) toimiala vuonna 2015

- 5 800 työpaikkaa (kokopäivätyöllistä) (6 % maakunnan yksityisen sektorin työpaikoista)
- liikevaihto n. 460 miljoonaa euroa (2 % maakunnan yksityisen sektorin liikevaihdosta)
- 1 700 toimipaikkaa

Lähde: Tilastokeskus, tilastovuosi 2014. Klusteriesittelyyn toimialojen tiedot on haettu TEM:n ylläpitämästä Toimiala Online -tietopalvelusta sekä Suomen Asiakastiedon asiakastieto.fi -verkkopalvelusta.

Lähde ja käsitteet

Julkaisun tietolähteenä on Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu. Suhdannepalvelun kuukausitason indeksit mittaavat tarkasteltavan muuttujan muutosta suhteutettuna perusvuoden tasoon. Perusvuotena käytetään 2010 (2010=100). Tilaston lähdeaineistona on verohallinnon kausiveroaineisto (kokonaisaineisto), jonka lisäksi hyödynnetään Tilastokeskuksen omaa kuukausittaista suoraa tiedonkeruuta sekä vuositilastoja.

Trendisarja kuvaa kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendin loppupään tulkinnaassa on hyvä noudattaa tarkasteltavan muuttujan loppuosaa muuttuu usein tulevien kuukausitietojen päivittämisen jälkeen. Trendin rinnalla kannattaa tutkia myös alkuperäisen indeksin käyttäytymistä. Trendikuvaaja soveltuu hyvin myös eri toimialojen sekä alueiden väliseen vertailuun.

Muutosprosentit on laskettu alkuperäisestä indeksisarjasta ja ne vertaavat tarkasteltavan ajanjakson kehitystä aina edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Esimerkiksi tammikuuta 2011 verrataan tammikuuhun 2010. Neljännes-, puolivuosi- ja vuosimuutosprosentit lasketaan vertaamalla alkuperäisen indeksisarjan halutun ajanjakson indeksipistelukujen summaa edellisen vuoden vastaavaan summaan.

Liikevaihto lasketaan ilman arvonlisäveroa. Kuvattava liikevaihto voi sisältää joitakin tuloslaskelman liikevaihtoon kuulumattomia eriä, kuten käyttöomaisuuserien myyntejä, muita tuottoja, satunnaisia eriä, käänteisesti verovelvollisia ostoja, tuotteiden omaa käyttöä ja agentuurien myyntiä. Poikkeukselliset erät poistetaan laskennasta.

Henkilöstömäärä-indikaattorilla tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää kalenterikuukauden aikana. Esimerkiksi kaksi puolipäiväistä työntekijää vastaa yhtä kokopäivätyöllistä. Henkilöstömääräindikaattori tuotetaan yritysrekisterin kahden vuoden takaisesta henkilöstömäärätiedosta sekä ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasummakehityksen perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon kehityksen perusteella. Yrityksille, joilta ei ole kahden vuoden takaista henkilöstötietoa, lasketaan henkilöstömäärä jakamalla yrityksen palkkasumma toimialan keskipalkalla.

Vientitiedot ovat osa liikevaihtoa. Vienti koostuu verottomasta liikevaihdosta, EU:n sisäisestä viennistä ja EU-alueen ulkopuolisesta viennistä.

Rakennetiedot käsittävät suhdanneseurantaan kuuluvien klustereihin sisältyvien yritysten ja toimipaikkojen lukumäärät, liikevaihdon tai viennin vuositasoon absoluuttisen

luvun euroina tai vuositasoon yhteenlasketun henkilöstömäärän. Rakennetiedot tuotetaan uusimmalta Tilastokeskuksen yritys- ja julkisyhteisörekisterin vuositilaston julkaisuvuodelta. Myös henkilöstömäärätietojen sekä euromääraisten liikevaihtotietojen lähteenä käytetään yritysrekisteriä. Vientin vuositiedot muodostetaan verohallinnon kausiveroaineistosta, koska yritysrekisteri ei sisällä toimipaikoittaista tietoa viennin määrästä.

Signaalit

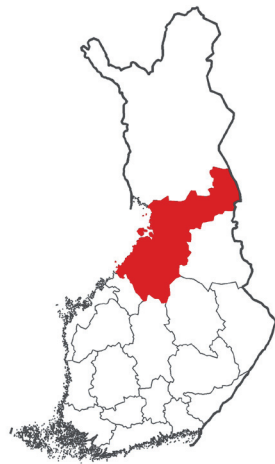
Julkaisuun on poimittu klusterin/toimialan tulevaisuutta luotaavia signaaleja Tutka-työkalusta. Tutka on uudentyyppinen verkkopohjainen työkalu, jonka avulla voi kerätä ja analysoida tulevaisuuksia ennakoivia signaaleja ja trendejä. Työkalu on toteutettu Signaalit ja trendit -hankkeessa. Lisätietoa osoitteessa: http://www.pohjois-pohjanmaa.fi/maakunnan_suunnittelu_ja_kehittaminen/ennakointi/tutka

Lisätietoja suhdannejulkaisusta antaa

Tutkimus- ja kehittämispäällikkö Mikko Väisänen

p. 050 3366 524, mikko.vaisanen@pohjois-pohjanmaa.fi

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO
Sepänkatu 20, 90100 OULU
Puhelin +358 (0)40 685 4000
www.pohjois-pohjanmaa.fi